

Kritéria hodnocení maturitní písemné práce slohové

Úvod: maturitní písemná práce slohová je nedílnou součástí maturitní zkoušky z předmětu český jazyk a literatura. Její zadání vychází z témat, která vybírá ředitelka školy. Každý žák si vybírá jedno téma, které zpracuje. Práci žák píše psacím písmem, propisovací tužkou s modrou náplní, event. plnicím perem rovněž s modrou náplní.

Hodnocení:

Stupeň výborný:

Práce splňuje požadovanou rozsahovou stránku dle zadání, tj. minimální počet 250 slov a její text plně odpovídá zadanému tématu, které je žákem zpracováno zcela funkčně, stejně tak text plně odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému slohovému útvaru.

Pravopisné chyby a chyby morfologické se téměř nevyskytují, eventuálně vyskytují v zanedbatelném množství (do 1 chyby), případné chyby nemají zásadní vliv na čtenářský komfort. Slovní zásoba v práci je bohatá a rozmanitá, jednotlivé lexikální prostředky jsou využívány plně funkčně. Text práce obsahuje lexikální prostředky, které jsou plně v souladu se zásadami užití v současné spisovné češtině, nevyskytují se výrazy nespisovné či jinak nevhodně zvolené vzhledem k funkčnímu zpracování textu, stejně tak volba lexikálních prostředků či slovních spojení je naprosto jednoznačná ve vztahu k porozumění textu.

Výstavbu jednotlivých větných celků charakterizuje jejich promyšlenost, logická návaznost a vzhledem ke komunikační situaci jsou zcela funkční; syntaktické chybování se v textu práce téměř nevyskytuje, či v naprosto malé míře. Čtenářský komfort adresáta není nijak narušen.

Celkově práci charakterizuje preciznost zpracování, a to i v z hlediska úhlednosti celé práce.

Celkově práce působí dojmem úplné funkčnosti zpracování textu z hlediska gramatického i stylistického.

Stupeň chvalitebný:

Práce splňuje požadovanou rozsahovou stránku dle zadání, tj. minimální počet 250 slov a její text plně odpovídá zadanému tématu, které je žákem zpracováno funkčně, stejně tak text odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému slohovému útvaru. Pravopisné chyby a chyby morfologické se téměř nevyskytují, eventuálně vyskytují ojediněle (v rozmezí 2 – 3 chyb), případné chyby nemají zásadní vliv na čtenářský komfort. Slovní zásoba je spíše bohatá, charakterizuje ji rozmanitost užitých lexikálních prostředků, které jsou využívány funkčně. V textu se jen ojediněle vyskytuje lexikální prostředek, který je zvolen nevhodně vzhledem k označované skutečnosti, přičemž volba lexikálních prostředků či slovních spojení nenarušuje porozumění textu, které zůstává jednoznačné. Výstavbu větných celků charakterizuje promyšlenost a logická návaznost a vzhledem ke komunikační situaci jsou téměř vždy funkční. Syntaktické chybování se v textu práce vyskytuje jen ojediněle, či v naprosto malé míře. Takové nedostatky jsou však jen dílčí a nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.

Celkově práci charakterizuje promyšlenost a vyváženost, argumentace je srozumitelná, text je dobře členěn a jednotlivé celky na sebe logicky navazují. Čtenářský komfort adresáta tak není nijak narušen.

Stupeň dobrý:

Práce splňuje požadovanou rozsahovou stránku dle zadání, tj. minimální počet 250 slov a v zásadě odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma v zásadě zpracováno funkčně a ve stejné úrovni text práce odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému slohovému útvaru.

Pravopisné chyby a chyby morfologické se v práci objevují místy (v rozmezí 4 – 5 chyb), a tyto chyby jsou takové povahy, že v zásadě nemají vliv na čtenářský komfort adresáta. Slovní zásoba je vzhledem ke zvolenému zadání práce sice postačující, ale není potřebně pestrá a bohatá. V textu práce se místy vyskytují výrazy, které jsou zvoleny nevhodně, a to vzhledem k označované skutečnosti, volba lexikálních prostředků a slovních spojení však nenarušuje porozumění textu, který vyznívá jednoznačně. Výstavbu větných celků charakterizuje sice promyšlenost, ale v dílčích pohledech mohou být zřejmé odchylky. Syntaktické chybování se v textu práce vyskytuje místy. Syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci v zásadě funkční.

Výstavba větných celků je v zásadě promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke zvolené komunikační situaci charakterizovatelné jako funkční a takové nedostatky obsažené v práci místy nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.

Kompozice textu práce je v zásadě vyvážená, text je na menší odchylky vhodně členěn a logicky uspořádan, jednotlivé argumentace jsou v zásadě srozumitelné. Celkový pohled na výstavbu textu práce tak nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.

Stupeň dostatečný:

Práce sice splňuje požadovanou rozsahovou stránku dle zadání, tj. minimální počet 250 slov, ovšem text práce se od zadaného tématu v některých částech odklání, stejně tak některé pasáže mohou být zpracovány povrchně. Text práce obsahuje znatelné nedostatky ve vztahu k zadání komunikační situace a zadanému slohovému útvaru, nicméně práce obsahuje alespoň některé znaky zadaného slohového útvaru. Pravopisné a morfologické chyby se vyskytují v textu práce často, tj. chybování se pohybuje v rozmezí od 6 do 9 chyb. Některé takové chyby nemusí mít přímý vliv na čtenářský komfort adresáta, ale některé chyby v textu práce takový vliv již mají. Slovní zásoba v textu práce je spíše chudá a v některých případech ji provázejí znaky nemotivovaného užití lexikálních prostředků či slovních spojení, přičemž obojí již má vliv na čtenářský komfort adresáta. V textu práce se často vyskytují výrazy, které jsou vzhledem k označené skutečnosti zvoleny buď zcela špatně, nemotivovaně, a proto volba takových lexikálních prostředků či slovních spojení narušuje porozumění textu. Výstavbu větných celků charakterizuje jednoduchost na straně jedné či přetíženost na straně druhé. Syntaktické chybování se v textu práce vyskytuje často. Tyto nedostatky již mají vliv na čtenářský komfort adresáta. Kompozici práci charakterizuje nepřehlednost, nahodilost, či kombinace obojího. Argumentace je ve větší míře nesrozumitelná, charakterizuje ji nenávaznost jednotlivých pasáží, stejně tak adresát práce musí vynaložit větší úsilí, aby se v textu zorientoval a text se pokusil správně pochopit, vliv na čtenářský komfort adresáta je tedy značný.

Stupeň nedostatečný:

Práce sice může splňovat požadovanou rozsahovou stránku dle zadání, tj. minimální počet 250 slov, ale rovněž je možné, že tento požadavek práce nesplňuje. Text práce se nevztahuje k zadanému tématu a nevykazuje charakteristiky zadaného slohového útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace. Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují v textu práce ve vysoké míře a takové chybování má zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta. Slovní zásoba je chudá, nemotivovaná, mnohé lexikální prostředky či slovní spojení jsou voleny špatně, a proto takové chybování má zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta. V textu práce se ve vysoké míře objevují výrazy zvolené nevhodně, ba dokonce špatně vzhledem k označované skutečnosti, a proto taková volba lexikálních prostředků či slovních spojení zásadně narušuje porozumění textu a velmi ztěžuje orientování se v textu práce. Výstavbu větných celků charakterizuje jednoduchost a naprostá nemotivovanost na straně jedné či značná přetíženost na straně druhé. Syntaktické nedostatky se vyskytují v textu práce ve vysoké míře. Text práce charakterizuje nesoudržnost, chaotičnost, nejednoznačnost, jednotlivé pasáže práce vykazují absenci logické návaznosti, argumentačně je text práce naprosto nezvládnutý. Adresát musí vynaložit velké úsilí, aby se v textu práce zorientoval, nebo takové vynaložené úsilí je zcela marné a v textu práce není možno se nijak zorientovat.

Kritéria hodnocení ústní maturitní zkoušky

Úvod: ústní maturitní zkouška je nejen nedílnou, ale rozhodující součástí maturitní zkoušky z předmětu český jazyk a literatura.

Její zadání vychází ze závazných kritérií pro volbu tématu k ústní maturitní zkoušce.

Hodnocení:

Stupeň výborný:

Sdělení zcela odpovídá zadání vylosovaného tématu zkoušky, nedostatky se nevyskytují vůbec, pomoc zkoušejícího není vůbec nutná. Žák se zadání zhostil zcela sám a výtečně. Analýza výňatku uměleckého i neuměleckého textu je výborná a jednotlivá tvrzení jsou zcela správně doložena konkrétními textovými pasážemi a jsou opatřena zcela správnou argumentací.

Sdělení zcela odpovídá zadání, nedostatky se nevyskytují žádné, žák hovoří zcela sám a pomoc zkoušejícího není vůbec nutná.

Výpověď je zcela v souladu s jazykovými normami současné spisovné češtiny a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se vůbec nevyskytují, nebo se vyskytují jen zcela ojediněle, a to se zanedbatelným vlivem. Projev žáka je zcela plynulý, zcela vhodně strukturovaný, nedostatky se nevyskytují vůbec, nebo jen zcela ojediněle. Argumentace je výborná, reakce žáka na event.. dotazy ze strany zkoušejících je rovněž výborná.

Stupeň chvalitebný:

Sdělení odpovídá zadání vylosovaného tématu zkoušky, nedostatky se objevují jen zcela ojediněle, stejně tak pomoc zkoušejícího je nutná jen zcela ojediněle. Analýza výňatku uměleckého i neuměleckého textu je velmi dobrá, jednotlivá tvrzení jsou velmi dobře dokládána konkrétními textovými pasážemi a jsou opatřena velmi dobrou argumentací.

Sdělení odpovídá zadání, nedostatky se objevují jen zcela ojediněle, stejně tak pomoc zkoušejícího je nutná jen zcela ojediněle.

Výpověď je v souladu s jazykovými normami současné spisovné češtiny a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se vyskytují jen zcela ojediněle.

Projev žáka je plynulý, vhodně strukturovaný, nedostatky se objevují jen ve zcela malé míře. Argumentace žáka je velmi dobrá, event. nedostatky na argumentaci vliv nemají, pokud mají, tak takový vliv je zcela minimální.

Stupeň dobrý:

Ve sdělení žáka ve vztahu k vylosovanému tématu se občas objevují nedostatky, pomoc zkoušejícího je rovněž nutná jen občas.

Analýza výňatku uměleckého i neuměleckého textu je dobrá, jednotlivá tvrzení žák dobře dokládá konkrétními textovými pasážemi, nicméně pomoc zkoušejícího je nutná občas, a to třeba z důvodu občasné nejednoznačnosti.

Výpověď je občas v rozporu s jazykovými normami současné spisovné češtiny a se zásadami jazykové kultury, nedostatky se vyskytují občas.

Žákův projev není občas plynulý, v jeho strukturaci jsou občas nedostatky, žák si musí občas na nějaké argumenty vzpomenout, občas i za pomoci zkoušejícího. Nicméně celková argumentace vyznívá jako dobrá.

Stupeň dostatečný:

Ve sdělení žáka ve vztahu k vylosovanému tématu se ve větší míře vyskytují nedostatky, pomoc zkoušejícího je nutná ve větší míře, bez takové pomoci zkoušejícího by se žák neobešel.

Analýza výňatku uměleckého i neuměleckého textu je dostatečná, charakterizuje ji chybování, časté proluky nutné pro utřebením odpovědi a jednotlivá žákova tvrzení jsou konkrétními textovými pasážemi dostatečná, tzn., že se v nich vyskytují chyby, event. mohou být nejednoznačná.

Žákova výpověď je ve větší míře v rozporu s jazykovými normami současné spisovné češtiny a se zásadami jazykové kultury, jednotlivé nedostatky se vyskytují ve větší míře.

Projev žáka není plynulý, v jeho strukturaci se ve větší míře vyskytují nedostatky, pomoc zkoušejícího je pro žáka nezastupitelná, stejně tak korekce některých argumentů žáka ze strany zkoušejícího je nevyhnutelná. Celková argumentace však je ještě dostatečná.

Stupeň nedostatečný:

Ve sdělení žáka ve vztahu k vylosovanému tématu se ve vysoké míře vyskytují nedostatky, pomoc ze strany zkoušejícího je nutná ve velké míře, taková pomoc však může být pro žáka též zcela zbytečná, protože není schopen se argumentačně s takovou pomocí ze strany zkoušejícího vypořádat, tzn. nerozumí jí.

Analýza výňatku uměleckého i neuměleckého textu je nedostatečná, jednotlivá žákova tvrzení jsou nedostatečně doložena konkrétními textovými pasážemi, takové argumenty však mohou být i chybné. Některé pasáže jsou žákovi nesrozumitelné, nedokáže je argumentačně zvládnout, a to ani s pomocí zkoušejícího ve vysoké míře.

Žákova výpověď je ve vysoké míře v rozporu s jazykovými normami současné spisovné češtiny a se zásadami jazykové kultury, chybování je zásadní. Projev není plynulý, v jeho strukturaci se ve vysoké míře vyskytují nedostatky, a to mnohdy zásadního charakteru, variantou je ta skutečnost, kdy žákův projev fakticky nelze vůbec zhodnotit, protože žák vůbec, ev. téměř vůbec nekomunikuje. Celková argumentace je nedostatečná.